

OGÓLNY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

1 Wiadomości ogólne

1.1 Przedmiot opracowania

Inwestycja obejmuje remont kościoła Rzymskokatolickiego pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Prątnicy. Głównym celem prac remontowych jest zapobieganie dalszej degradacji substancji zabytkowej w miejscach szczególnie zagrożonych. Obecny stan budynku jest dobry, jednak niektóre elementy wymagają natychmiastowego remontu. W szczególności nieszczelności dachu (ubytki w dachówce), skorodowana belka stropowa oraz sterczyny ścian szczytowych (ich stan zagraża życiu i zdrowiu osób przebywających na zewnątrz kościoła). Dalsza degradacja sterczyn może w szybkim czasie przyczynić się do powstania katastrofy budowlanej, stąd przewiduje się prace ratunkowe i naprawcze.

1.2 Adres obiektu

Miejscowość: Prątnica
Działka numer: 192
Obręb geodezyjny: Prątnica 0016
Jednostka ewidencyjna: gmina Lubawa

1.3 Inwestor

Parafia pw. Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej w Prątnicy
Prątnica 56
14 – 260 Lubawa

1.4 Właściciel działki

Parafia pw. Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej w Prątnicy
Prątnica 56
14 – 260 Lubawa

1.5 Podstawa opracowania

- ustalenia z inwestorem,
- literatura branżowa,
- aktualne normy i przepisy branżowe,
- inwentaryzacja obiektu i wizja lokalna,
- protokół z corocznego stanu technicznego obiektu z dnia 28.05.2022 r.,
- ekspertyza stanu technicznego budynku opracowana przez inż. Andrzeja Sikorskiego,
- opinia konstrukcyjna z dnia 07.10.2014r. opracowana przez inż. Marka Kowalczyka.

2 Rodzaj obiektu, miejsce jego położenia i opis¹

Kościół zlokalizowany jest we wsi Prątnica położonej w odległości 7 km na południowy wschód od Lubawy.

Przywilej lokacyjny na 60 łanów na prawie chełmińskim nadano Prątnicy w latach 1324-1349. W pierwszej połowie XIV w. (około 1330 roku) wybudowano kościół i erygowano parafię. Gotycki kościół przebudowano i odnowiono w XVII w. Wystrój kościoła jest skromny, głównie barokowy.

1 M. Kowalczyk, *Opinia konstrukcyjna kościoła parafialnego pw. Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej*, Olsztyn 07.10.2014r.

Orientowany salowy kościół zbudowano na planie prostokąta. Nawa murowana z kamienia polnego nie posiada wyodrębnionego prezbiterium. Dach dwuspadowy. Wejście w elewacji zachodniej przez kwadratową w planie wieżę nakrytą dachem namiotowym. Pierwsze dwie kondygnacje wieży murowane z kamienia polnego i cegły, a pozostałe dwie o szkieletowej konstrukcji drewnianej poszytej pionowo ułożonymi deskami. Na osi elewacji południowej niewielka kruchta nakryta pulpitowym dachem stanowiącym przedłużenie połaci dachu nawy kościoła. Wszystkie dachy kryte ceramiczną dachówką holenderką. Na osi elewacji wschodniej ostrołuczna nisza z polichromowaną figurą św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Schodkowy szczyt wschodni członowany siedmioma ostrołucznymi blendami i zwieńczony ośmioma sterczynami.

3 Stan zachowania^{2 3 4}

Usytuowanie kościoła na szczycie wzniesienia sprawia, że wody opadowe nie spływają na ściany kościoła. Żwirowa nawierzchnia przy ścianach kościoła sprzyja swobodnemu odparowaniu wilgoci z gruntu. Mimo to brak izolacji poziomej ścian powoduje ich zawilgocenie widoczne gołym okiem.

Kościół wzniesiono z kamienia polnego murowanego na zaprawie wapiennej. Z cegły palcówki wymurowano jedynie drugą kondygnację wieży, szczyty oraz wszystkie otwory w ścianach. Obecność wiązania krzyżowego (w sąsiednich warstwach wozówkowych wozówki mijają się o połowę długości) pod parapetami okien elewacji południowej świadczy o późnym rodowodzie tych otworów, lub o przeprowadzonym remoncie tej części budowli.

Wygląd cegieł i sposób murowania szczytów – szczególnie sterczyn – wskazuje na ich wtórny charakter. Najprawdopodobniej odtwarzane je – być może nie jeden raz – po zniszczeniach spowodowanych przez warunki atmosferyczne lub działania wojenne. Wymurowane je nakładając zaprawę wapienną „z kielni”, przez co płaskie i znacznie poszerzone spoiny zachodzą na lico cegieł. Sterczyny wykazują najbardziej zaawansowaną destrukcję cegieł i zaprawy. Spoiny w wielu miejscach są zwierteżone i wypłukane – nawet do ok. 8 [cm]. Wiele cegieł nie tylko utraciło lico, ale również uległo rozwarstwieniu i ubytki sięgają kilku centymetrów. Najbardziej skorodowane cegły niemal przestały istnieć.

Tynki wapienne pokrywają niemal całą powierzchnię ścian murowanych z kamienia. Uszkodzenia tynków są bardzo zaawansowane i objawiają się pudrowaniem, rozwarstwieniem i odpadaniem znacznych fragmentów.

Ogólny stan budynku kościoła określa się jako dobry, za wyjątkiem elementów, które na skutek oddziaływania czynników zewnętrznych uległy zniszczeniu, przyspieszając degradację substancji zabytkowej. W trybie pilnym należy wyremontować:

- murowane z cegły ceramicznej pełnej sterczyny elewacji szczytowych – ich stan zagraża życiu i zdrowiu osób przebywających na zewnątrz budynku;
- ubytki w dachu – niektóre dachówki zostały zniszczone lub porwane przez wiatr, powodując przecieki, a tym samym niszczenie substancji zabytkowej wewnątrz budynku;
- skorodowana belka stropowa w szczycie kościoła – stan porażenia korozją stwarza ryzyko przekroczenia nośności belki przy zwiększonych obciążeniach użytkowych.

Pozostałe prace takie jak: remont pokrycia dachowego, remont elewacji z tynku, wymiana obróbek blacharskich i orynnowania, remont muru zewnętrznego, remont drewnianej konstrukcji wieży, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej poziomej, wymiana instalacji odgromowej, mogą być wykonane w kolejnych etapach inwestycji.

2 M. Kowalczyk, *Opinia konstrukcyjna kościoła parafialnego pw. Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej*, Olsztyn 07.10.2014r.

3 A. Sikorski, *Ekspertyza stanu technicznego budynku*,

4 M. Perowicz, *Protokół z corocznego stanu technicznego obiektu*, Prątnica 28.05.2022 r.

4 Opis prac konserwatorskich

Planowane prace remontowe mają na celu zabezpieczenie, zachowanie oraz utwalenie substancji zabytkowej budynku. Obecnie stan techniczny budynku kościoła jest dobry, jednak wskazane wyżej elementy zagrażają życiu i zdrowiu osób przebywających w obiekcie oraz w jego pobliżu, a także powodują dalszą degradację i korozję substancji zabytkowej. Projektowana inwestycja przyczyni się zarówno do poprawy stanu technicznego i wizualnego, jak i do zabezpieczenia elementów konstrukcyjnych.

Planowane prace budowlane przede wszystkim:

- ochronią elementy budynku przed zniszczeniem,
- zabezpieczą substancję zabytkową,
- usuną zagrożenie życia i zdrowia użytkowników oraz osób przebywających w pobliżu,
- umożliwią ich dalsze, bezpieczne użytkowanie w przyszłości.

4.1 Remont szczytów i sterczyn z cegły ceramicznej pełnej

Elewacja z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej. Widoczne ubytki w spoinach muru, rozwój grzybów i mchów, zabrudzenia, ubytki i odpryski cegieł, spękania sterczyn ceglanych, wykwity wapienne, różnice kolorystyczne. Elewacja, a w szczególności sterczyny, na skutek długotrwałego działania niekorzystnych warunków atmosferycznych uległa stopniowej degradacji. Podłoże zostało osłabione i posiada dużą chłonność. Rozrzut licznych ubytków o zróżnicowanym zaawansowaniu po całej powierzchni szczytów znacząco obniża sztywność muru. Zwiększenie podatności osłabionego muru na porywy wiatru skutkuje odkształceniami narastającymi w miarę upływu czasu, nieubłagane prowadząc do awarii lub katastrofy budowlanej. Zaniechanie prac naprawczych może doprowadzić do runięcia szczytu.

Przed przystąpieniem do prac należy oczyścić elewację ceglana z mchu i zabrudzeń (czyszczenie myjką ciśnieniową i ostrą szczotką). Następnie przygotować podłoże do dalszych prac remontowych (nośne, suche, wolne od przemarzeń, luźnych cząstek, w miejscach fugowania dobrze zwilżone). Po oczyszczeniu uzupełnić ubytki w cegle ceramicznej, poprzez zastosowanie zaprawy Optosan NSR firmy Optolith lub równoważnej (proponowany materiał charakteryzuje się niskim skurczem, wysoką paroprzepuszczalnością pary wodnej, wysoką plastycznością i elastycznością). Przy głębszych ubytkach wymagany jest szalunek i zbrojenie masy lub wykonanie zaprawy podkładowej (np. Optosan StuckoGrop). W miejscach, w których cegły zostały całkowicie zdestruowane, należy wmurować nowe „palcówki” wykonane na zamówienie o takim samym formacie. Ubytki fug uzupełnić zaprawą Optosan TrassFuge lub równoważną służącą do renowacji spoin murów licowych. Proponowana zaprawa nie zmienia cech kapilarnych i wytrzymałościowych zabytkowego podłoża, zmniejsza ryzyko powstawania zabielen i wykwitów wapiennych. Zastosowanie nieodpowiednich materiałów wypełniających szczeliny i ubytki może spowodować wzrost zawilgocenia oraz powstawanie nowych pęknięć. Świeżo naniesione zaprawy chronić przed zbyt szybkim wyschnięciem oraz bezpośrednim wpływem warunków atmosferycznych (deszcz, mróz itp.). Głębokość fugi powinna odpowiadać dwukrotnej jej szerokości nie mniej jednak niż 1cm (przy spoinach głębszych niż 2cm, nakładać w dwóch lub więcej warstwach). Zastosowany kolor fug i zaprawy uzupełniającej ubytki musi nawiązywać do istniejącej kolorystyki. W razie potrzeby dokonać przemurowania lub przytwierdzenia rozluźnionych/zniszczonych fragmentów elewacji. Ze względu na intensywność kolorów zaleca się optymalną temperaturę dla pracy +15°C do +20°C – przy niższych temperaturach wzrasta ryzyko przebarwień. Z uwagi na zauważalne zróżnicowanie kolorystyczne należy dokonać scalenia kolorystycznego całej elewacji przy zastosowaniu malowania laserunkowego (farba pozbawiona bieli tytanowej, powłoka nie kryjąca – naturalne prześwity, przeznaczona specjalnie do obiektów zabytkowych np. spoiwo laserunkowe do farb silikatowych – Optosan Fixativ).

W celu neutralizacji drobnoustrojów dokonać gruntowania metodą smarowania środkiem dezynfekującym (glono i grzybobójczym) oraz sanityzującym np. Optogrunnt Fungiht SLK lub równoważnym, który wykazuje długoterminowe działanie zapobiegawcze, chroni przed ponownym zakażeniem powłoki bakteriami, które mogłyby wzrastać na warstwie zniszczonych grzybów i alg. Prace impregnacyjne mają zasadnicze znaczenie dla dalszej trwałości konstrukcji elewacji, dlatego należy je przeprowadzić bardzo starannie, zapewniając pełne nasycenie elementów. Prawidłowe wykonanie gruntowania reguluje chłonność podłoża, wzmacnia jego powierzchnie oraz likwiduje ogniska korozji biologicznej.

Aby zapobiec dalszej degradacji elewacji należy przeprowadzić hydrofobizację, która zmniejszy nasiąkliwość i zwiększy odporność na działanie opadów atmosferycznych. Do hydrofobizacji zaleca się zastosowanie środka na bazie wodnej – Optosan HydroSilan HLF lub równoważny. Proponowany środek jest przeznaczony do powierzchniowej hydrofobizacji przeciwwodnej porowatych materiałów budowlanych (cegieł, kamienia i innych podłoży mineralnych) zapobiegając jednocześnie porostowi grzybów i glonów na podłożu. Powłoka nie wpływa na kolorystykę podłoża, zachowuje pełną paroprzepuszczalność podłoża, jest odporna na czynniki zewnętrzne (w tym promieniowanie UV) zabezpieczając podłoże na wiele lat. Zaleca się nanoszenie roztworu dwukrotnie, w krótkich odstępach czasu tzw. metodą „mokre na mokre” do pełnego i równomiernego nasycenia powierzchni. Hydrofobizację oraz odgrzybianie można wykonać za pomocą pędzla, szczotki, wałka malarskiego albo agregatu ciśnieniowego.

Z uwagi na widoczne gołym okiem ugięcia sterczyń przewiduje się wzmocnienia pionowe i poziome nierdzewnymi prętami gwintowanymi o przekroju 8-10 mm mocowanymi w wyciętej bruździe spoin.

4.2 Naprawa spękań

Widoczne lokalne spękania warstwy licowej muru oraz w sterczyń. Należy naprawić spękaną warstwę licową muru/sterczyń stosując lokalne wzmocnienia prętami stalowymi w następujący sposób:

- wyciąć szczeliny w poziomych warstwach w wymaganych odstępach i na określonej głębokość,
- w przypadku cięcia w spoinach należy usunąć zaprawę na całej grubości spoiny,
- wyczyścić szczeliny przy pomocy odkurzacza i spryskać wodą,
- do końca szczeliny wprowadzić zaprawę np. systemu HeliBond o grubości ok. 15 mm,
- wepchnąć pręt np. systemu HeliBar w zaprawę w celu uzyskania równej otuliny,
- wprowadzić następną warstwę zaprawy cementowej pozostawiając ok. 15 mm w celu późniejszego uzupełnienia wypełnienia spoiny zaprawą odpowiadającą zaprawie stosowanej w pozostałych spoinach obiektu,
- wyrównać powierzchnię spoiny,
- zwilżać spoinę co pewien czas,
- uzupełnić wypełnienie szczeliny odpowiednią zaprawą.

Jeśli nie sprecyzowano inaczej przyjmować poniższe zasady:

- głębokość szczeliny wynosi 25 mm,
- pionowe odstępy między kolejnymi prętami wynoszą 450 mm (6 warstw cegieł),
- pręt powinien być zamocowany w murze na odcinkach minimum 500 mm po obu stronach pęknięcia,
- jeśli pęknięcie występuje w odległości 300 mm lub mniejszej od naroża pręt powinien być zamocowany na odcinku przynajmniej 500 mm w przyległej ścianie.

Ostateczny wybór producenta wzmocnień skonsultować z inspektorem nadzoru inwestorskiego, kierownikiem budowy, inwestorem oraz konserwatorem sprawującym nadzór nad budową.

4.3 Wymiana pokrycia dachowego

W dwóch miejscach na dachu budynku kościoła widoczne nieszczelności, które powodują niszczenie substancji zabytkowej wewnątrz budynku. Dach nad korpusem dwuspadowy, którego fragmenty przechodzą w dachu pulpitowe na zakrystię i kruchtę boczną. Wieża kryta dachem namiotowym.

4.3.1 Wieżba dachowa

Istniejąca wieżba dachowa z drewna litego o konstrukcji stolcowo – jętkowej (10 rzędów stolców ustawionych w dwu rzędach na belce stropowej). Konstrukcja prawdopodobnie przebudowana.

W trakcie wykonywania wizji lokalnej stwierdzono lokalne ubytki i uszkodzenia konstrukcji dachowej. Zakłada się konieczność wzmocnienia ok. 40 % konstrukcji dachu (krokwi). W tym celu należy wykonać obustronną nabitkę z desek gr. 4 [cm] i szerokości ok. 30 [cm]. W przypadku stwierdzenia nieprzewidzianych uchybień w strukturach wieżby na etapie budowy (po zdjęciu warstw pokrycia dachowego) wykonawca w konsultacji z inwestorem, inspektorem nadzoru inwestorskiego oraz Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków dokona wymiany bądź wzmocnienia uszkodzonych elementów (nieprzewidzianych w projekcie). W przypadku częściowej wymiany uszkodzonego elementu należy odpowiednio zespolić stary element z nowym. Nie należy stosować rozwiązań połączeń współczesnych (połączenia śrubami, połączenia nakładkami stalowymi, odpowiednio profilowane blachy) aby nadmiernie nie ingerować w ich historyczny wizerunek. Uzupełnienie brakujących bądź uszkodzonych kołków w istniejących otworach połączeń ciesielskich elementów wieżby dachowej z twardego drewna dębowego, modrzewiowego lub bukowego.

Wszystkie drewniane elementy konstrukcji dachu (istniejące oraz nowe) należy zabezpieczyć środkiem wielofunkcyjnym do ochrony przed korozją biologiczną i ognioochronnym np. ICOPAL FireSmart Bio-P/Poż lub równoważnym. Drewno należy pokryć środkiem również w miejscach wykonywanych połączeń i w miejscach docinek wykonywanych w trakcie prac ciesielskich. Aby zapewnić skuteczną ochronę, prace wybranym środkiem należy wykonać zgodnie z zaleceniami producenta.

4.3.2 Deskowanie dachu

Deskowanie pełne dachu na całym obiekcie. W trakcie wykonywania wizji lokalnej stwierdzono lokalne ubytki, uszkodzenia i zawilgocenie deskowania. Zakłada się całkowitą wymianę deskowania na wieży kościoła oraz częściową wymianę na pozostałej części dachu (ok. 40 %). Nowe deskowanie z drewna sosnowego gr. 25 [mm].

Deskowanie konstrukcji dachu (istniejące oraz nowe) należy zabezpieczyć środkiem wielofunkcyjnym do ochrony przed korozją biologiczną i ognioochronnym np. ICOPAL FireSmart Bio-P/Poż lub równoważnym. Aby zapewnić skuteczną ochronę, prace wybranym środkiem należy wykonać zgodnie z zaleceniami producenta.

Deskowanie zabezpieczyć membraną dachową bitumiczną wodoszczelną. Otwarta dyfuzyjnie membrana paroprzepuszczalna wiatroizolacyjna np. Eurovent BITUMI lub równoważne. Membrana powinna charakteryzować się:

- niską wartością współczynnika Sd (umożliwia szybkie schnięcie),
- wysoką odpornością na rozrywanie z wodoodporną, otwartą dyfuzyjnie powłoką dyspersyjną,
- wysoką wodoszczelnością – W 1 (EN 1928),
- odpornością na ulewny deszcz,
- wysoką odpornością dotyczącą starzenia się,
- gramaturą ca. 450 [g/m²],

Dopuszcza się zabezpieczenie przeciwwodne WYŁĄCZNIE dedykowane przez wybranego producenta. Celem zachowania wodoodporności należy trzymać się ściśle wytycznych wybranego producenta (systemowe łączenie arkuszy).

4.3.3 Łacenie

Istniejąca więźba dachowa z drewna litego o konstrukcji stolcowo – jętkowej (10 rzędów stolców ustaw Wykonać nowe łacenie dachu łatami/kontrłatami o wymiarach min. 60x40 [mm] z drewna sosnowego, bezszęcnymi. Rozstaw łacenia zgodnie z wytycznymi producenta dachówki ok. 30 [cm]. Sposób montażu powinien umożliwiać prawidłową wentylację przestrzeni między gontem drewnianym a membraną dachową.

4.3.4 Dachówka ceramiczna

Istniejąca dachówka ceramiczna w złym stanie technicznym. Widoczne miejscowe ubytki w pokryciu dachu, liczne uszkodzone i popękane dachówki. Wewnątrz kościoła widoczne lokalne przecieki spowodowane nieszczelnością dachu. Na całym dachu widoczna mocno postępująca korozja biologiczna (mchy, porosty, zabrudzenia), która nie nadaje się do czyszczenia.

Projektuje się kompleksową wymianę połaci dachu na nową dachówkę ceramiczną:

- „holenderkę” nad głównym korpusem oraz nad zakrystią i kruchtą boczną,
- typu „mnich mniszka” na wieżę kościoła.

Gąsior dachowy wentylowany. Kolor dachówki naturalny czerwony.

4.4 Prace dodatkowe związane z wymianą pokrycia dachowego

4.4.1 Obróbki blacharskie

Istniejące obróbki z blachy stalowej malowanej. Projektuje się wykonanie nowych obróbek blacharskich miedzianych. Założone wykonanie nowych obróbek blacharskich także na przyporach.

4.4.2 Orynnowanie

Istniejące orynnowanie PVC w dobrym stanie technicznym. Projektuje się demontaż starego orynnowania i montaż nowych rynien i rur spustowych miedzianych.

4.4.3 Śniegowstrzymywacze

Przewidziano także montaż śniegowstrzymywaczy punktowych, stalowych, pokrytych tlenkiem miedzi.

4.4.4 Wymiana deski okapowej/wentylacyjnej

Przewiduje się wymianę deski okapowej/wentylacyjnej na nową z drewna sosnowego gr. 4 [cm] impregnowaną ciśnieniowo.

4.4.5 Komin na zakrystii

Wtórny nieużywany komin zakrystii do rozbiórki. Dach w miejscu przejścia komina do zaślepienia (deskowanie).

4.4.6 Instalacja odgromowa

Przewidziano demontaż starej i montaż nowej instalacji odgromowej.

4.5 Drewniana wieża

4.5.1 Impregnacja

Elewacja z drewna sosnowego w dostatecznym stanie technicznym. Czynniki fizyko-chemiczne jak zmienne warunki atmosferyczne oraz bezpośrednie nasłonecznienie (promieniowanie ultrafioletowe) nieustannie wpływają na pogarszanie się stanu drewna dlatego elewacja wymaga oczyszczenia i ponownego zabezpieczenia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Samo drewno nie okazuje oznak korozji biologicznej, zmuśnienia, pęknięć czy rozwarstwień, jednak zauważalne są przebarwienia i wysuszenia spowodowane promieniowaniem UV. Od strony północnej można zauważyć występowanie glonów i porostów, co wskazuje na niewłaściwe zabezpieczenie drewna. Obecność tych organizmów może przyspieszyć dalsze procesy niszczenia drewna powodowane innymi organizmami (owady, grzyby), dlatego należy bezzwłocznie zastosować środki zapobiegawcze.

Przed przystąpieniem do prac należy oczyścić elewację (czyszczenie myjką ciśnieniową i ostrą szczotką z tworzywa sztucznego lub piaskowanie). Po oczyszczeniu i przygotowaniu podłoża (osuszenie, zabezpieczenie elementów niewymagających malowania) należy zabezpieczyć drewno podkładem gruntującym np. Remmers INDULINE SW-935 lub równoważnym. Część drewna porażoną działaniem grzybów i zaatakowaną przez owady poddać działaniu środka biologicznie aktywnego Multi GS firmy Remmers lub równoważny. Drewno zabezpieczyć przed negatywnym działaniem czynników atmosferycznych oraz ognia bezbarwnym środkiem firmy Remmers PUR SL – 210 Schichtlack lub równoważnym.

W przypadku wystąpienia uszkodzonych elementów drewnianych, odkrytych podczas prowadzonych prac remontowych, należy je wymienić. Nowe drewno powinno być sezonowane, odpowiednio dobrane pod względem gatunku i usłojenia, zaimpregnowane, łączone w sposób analogiczny do połączeń istniejących. Nowe elementy drewniane należy postarzyć mechanicznie poprzez piaskowanie lub szczotkowanie (szlifierką kątową lub satyniarką z dedykowaną szczotką drucianą lub nylonową) w celu ujednolicenia z elementami istniejącymi. Uzupełnienie drewna wykonać metodą flekowania na „jaskółczy ogon” z drewna tego samego gatunku z doborem usłojenia.

4.5.2 Wiatrownice drewniane

Z uwagi na zły stan techniczny istniejące wiatrownice drewniane należy zdemontować i wykonać nowe z drewna sosnowego. Drewno poddać impregnacji ciśnieniowej i dokonać scalenia kolorystycznego z pozostałą częścią elewacji drewnianej wieży kościoła.

4.6 Remont skorodowanej belki stropowej

W przedmiotowym budynku kościoła stwierdzono lokalnie uszkodzoną/skorodowaną belkę stropową w szczycie kościoła. Po wykonaniu odkrywki belki, wykonawca w konsultacji z inwestorem, inspektorem nadzoru inwestorskiego oraz Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków dokona wymiany bądź wzmocnienia uszkodzonego elementu. W przypadku częściowej wymiany uszkodzonego elementu należy odpowiednio zespolić stary element z nowym. Nie należy stosować rozwiązań połączeń współczesnych (połączenia śrubami, połączenia nakładkami stalowymi, odpowiednio profilowane blachy) aby nadmiernie nie ingerować w ich historyczny wizerunek. Uzupełnienie brakujących bądź uszkodzonych kołków w istniejących otworach połączeń ciesielskich elementów z twardego drewna dębowego, modrzewiowego lub bukowego.

5 Inwentaryzacja fotograficzna

Zdjęcie 1: Widok ceglanej części szczytu wschodniego

Zdjęcie 2: Pokrycie dachowe korpusu głównego

Zdjęcie 3: Widok fragmentu elewacji południowej i szczytu wschodniego

Zdjęcie 4: Elewacja wschodnia – ubytki w rejonie gzymsu

Zdjęcie 5: Sterczyny fasady – znaczne ubytki cegieł i zaprawy

Zdjęcie 6: Drewniana wieża

Zdjęcie 7: Orynnowanie i obróbki blacharskie

6 Uwagi końcowe

- Podany producent rozwiązań systemowych jest jedynie przykładowy. Wykonawca może zastosować produkty innych producentów jako rozwiązania zamienne pod warunkiem zachowania parametrów technicznych i estetycznych zawartych w projekcie budowlanym oraz pisemnej akceptacji autora niniejszej dokumentacji i inspektora nadzoru inwestorskiego.
- Wszelkie prace wykonywać pod nadzorem kierownika budowy posiadającego wymagane wykonawcze uprawnienia budowlane.
- Z uwagi na dużą wartość zabytkową budynku przy wyborze wykonawcy należy kierować się doświadczeniem przy renowacji podobnych obiektów,
- Prace prowadzić pod stałym nadzorem konserwatorskim,
- Bezwzględnie przestrzegać przepisów BHP oraz opracowanego przez kierownika planu BiOZ, w szczególności informacji zawartych w ulotkach informacyjnych wybranego producenta.
- Należy stosować systemowe rozwiązania wybranego producenta (zabrania się łączenia rozwiązań kilku producentów do jednego rodzaju prac).
- Obowiązują wszelkie aktualne i dopuszczone do stosowania rozporządzenia, przepisy, instrukcje, wytyczne, atesty, świadectwa oraz normy budowlane.
- Roboty impregnacyjne elementów położonych wyżej przeprowadzić z odpowiednich rusztowań.

Zespół autorski	Tytuł zawodowy, imię, nazwisko,	Specjalność i numer uprawnień budowlanych projektanta	Zakres opracowania	Pieczętka i podpis projektanta
Projektant	mgr inż. arch. Marek Jaworski	Specjalność: architektoniczna Nr uprawnień: 169/POOKK/IV/2016	Architektura	Upewnienia nr 169/POOKK/IV/2016 CZŁONEK IZBY ARCHITEKTÓW PO-1476
Projektant sprawdzający	mgr inż. arch. Dariusz Szymański	Specjalność: architektoniczna Nr uprawnień: 22/WMOKK/2017	Architektura	Upewnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń Nr 22/WMOKK/2017 Członek izby architektów WM-0280
Projektant główny	mgr inż. Tomasz Haska	Specjalność: konstrukcyjno - budowlana Nr uprawnień: WAM/0003/PWOK/13	Konstrukcja	Upewnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej Nr WAM/0003/PWOK/13 Członek PIIB WAM/BO/0100/13
Projektant sprawdzający	mgr inż. Paweł Karpiński	Specjalność: konstrukcyjno - budowlana Nr uprawnień: WAM/0053/PWOK/17	Konstrukcja	Upewnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej Nr WAM/0053/PWOK/17 Członek PIIB WAM/BO/0100/13